

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro školní družinu
při ZŠ a MŠ Strážek

Identifikační údaje:

Název organizace: Základní škola a Mateřská škola Strážek, příspěvková organizace

Název zájmového zařízení: Školní družina

Sídlo: Strážek 27, 592 53 Strážek

adresa elektronické pošty: zs.strazek@seznam.cz

Právní forma: příspěvková organizace

IČO: 709 98 779

REDIZO: 600 130 258

Školní družina IZO: 119 400 341

Název zřizovatele: Městys Strážek

Adresa: Strážek 13, 592 53 Strážek

IČO: 002 95 493

Starosta Městysu Strážek: Vlastimil Tvarůžek

Okres: Žďár nad Sázavou

Ředitel školy: Mgr. Anna Knoflíčková, statutární zástupce

Webové stránky školy: www.zs-msstrazek.cz

E-mail : zs.strazek@seznam.cz

Telefon: 731 107 933

Telefon ŠD: 739 251 369

Platnost od: 26. 8. 2019

Charakteristika školní družiny

Školní družina je školským zařízením pro zájmové vzdělávání. Účastníky školní družiny jsou žáci 1. – 5. ročníku základní školy, v případě volné kapacity ji mohou navštěvovat žáci 2. stupně. Umístěna je v budově I. stupně základní školy. Celková kapacita školní družiny je 50 žáků.

Ve školní družině je žákům zajištěna náplň volného času před vyučováním, po vyučování a před odchodem do zájmových aktivit. Není pokračováním školního vyučování, a proto je zaměřena na zájmovou, rekreační a odpočinkovou činnost. Je místem relaxace s upevňováním sociálních dovedností a základních hygienických a kulturních návyků. Dle zájmu je umožněna i příprava na vyučování. Provoz o prázdninách může být po projednání se zřizovatelem přerušen.

Pro uskutečňování všech aktivit je využívána cvičná kuchyňka, školní dílna, dětské a školní hřiště a tělocvična. K dispozici je i počítačová učebna a knihovna.

Stravování žáků probíhá ve školní jídelně a je zajištěn pitný režim.

Cíle vzdělávání

- vedení žáků k toleranci, ohleduplnosti, rozvoj etické výchovy a vztahů žáků k sobě a dospělým
- rozvoj schopností spolupráce a respektování práce jiných
- vedení žáků k všestranné a otevřené komunikaci
- podněcování k tvořivému myšlení, logickému uvažování a řešení problémů
- utváření kladného vztahu k životnímu prostředí
- upevňování hygienických návyků
- výchova k zdravému životnímu stylu, vedení k ochraně vlastního zdraví
- rozvíjení pohybových schopností žáků
- rozvoj a prohlubování svých dovedností a znalostí, zájmů a kreativity
- vedení k prevenci rizikového chování a šikany, prevence sociálně patologických jevů
- vytváření vstřícného a podnětného prostředí, individuální přístup a naslouchání žákům

Formy vzdělávání

Pravidelná činnost

- klidové hry
- četba dětských knih a časopisů
- kreslení a malování na volné téma
- námětové hry dle volby a fantazie žáků
- poslechové činnosti
- didaktické hry
- práce se stavebnicí
- psaní domácích úkolů dle dohody s rodiči
- rozhovory, besedy, diskuse, práce s informacemi
- upevňování základních hygienických a kulturních návyků

- upevňování sociálních dovedností

Průběžná činnost

- vycházky do přírody, Strážkem a v okolí Strážku spojené se sledováním přírody a jejích proměn dle ročních období
- sběr přírodnin
- hry ve volné přírodě
- hry na hřišti
- rekreační sportování
- tělovýchovné a hudebně – pohybové chvílky
- hry v tělocvičně
- sportovní soutěže
- vědomostní soutěže

Příležitostná činnost – není zahrnuta do týdenní činnosti, jedná se o jednorázové akce, např.: besídky, drakiáda, slavnosti, divadelní vystoupení, sportovní dny.

Příprava na vyučování – doplňovačky, kvízy, křížovky, programy na PC, tematické vycházky, případně dle zájmu rodičů vypracování domácích úkolů

Odpočinková činnost – poslech, četba, sledování pohádek, vyprávění, relaxační cvičení, aktivní odpočinek při tělovýchovných aktivitách

Spontánní činnost – spontánní hry ve družině či venku v přírodě či na hřišti, tvorba dle vlastní fantazie, individuální klidové činnosti.

Obsah vzdělávání

Obsah vzdělávání vychází ze vzdělávacích oblastí, které jsou definovány v Rámcovém vzdělávací programu pro základní vzdělávání:

1. Jazyk a jazyková komunikace
2. Matematika a její aplikace
3. Informační a komunikační technologie
4. Člověk a jeho svět
5. Člověk a společnost
6. Člověk a příroda
7. Umění a kultura
8. Člověk a zdraví
9. Člověk a svět práce

- 1. Jazyk a jazyková komunikace** – důraz kladen na zřetelnou a správnou výslovnost a správnou věcnou a formální stránku projevu.
- 2. Matematika a její aplikace** – využití matematických znalostí při běžných činnostech.
- 3. Informační a komunikační technologie** – rozvoj a zdokonalování se při práci na PC, dodržování hygienických pravidel při práci na PC.
- 4. Člověk a jeho svět** – zaměření se na okolí školy, místo, kde žijeme, bydliště a bezpečný pohyb na komunikacích.
- 5. Člověk a společnost** – osvojování si zásad vhodného společenského chování, tolerance, vzájemné úcty, dodržování pravidel stolování, předcházení šikaně, dodržování režimu dne, vytváření si pravidelných návyků, správné a účelné využívání svého volného času, určování času – kolik je hodin.
- 6. Člověk a příroda** – vycházky a pohyb v přírodě, pozorování změn – roční období, ekologie, ochrana přírody
- 7. Umění a kultura** – rozvoj výtvarné, pracovní a dramatické činnosti, práce s přírodním materiálem, kultura stolování, oblékání, vyjadřování se pomocí gest a mimiky, hudebně pohybové aktivity, zpěv, seznamování se s různými hudebními žánry, propojení hudby s výtvarným pojetím.
- 8. Člověk a zdraví** – péče o své zdraví, zdravý životní styl, prevence, osobní hygiena a čistota, nebezpečí úrazů, pohybové hry, hry v místnosti, v tělocvičně, na hřišti, v přírodě a relaxační cvičení.
- 9. Člověk a svět práce** – rozvoj jemné motoriky, rozvoj polytechnických dovedností, práce v dílně a na školní zahradě, dodržování pracovní kázně, práce s různým materiálem – přírodním a uměle vytvořeným.

Klíčové kompetence

Souhrn vědomostí, dovedností, schopností a postojů, které žáci získávají v průběhu docházky do školní družiny a prolínají se všemi činnostmi zájmového vzdělávání.

Kompetence k učení – spontánní a vědomé učení, podněcování vnitřní motivace k učení, uplatnění znalostí v praktických situacích a dalším učení, dávání si věcí do souvislostí.

Kompetence k řešení problému – hledání různých způsobů řešení problému, praktické ověření v praxi, rozlišování správného a chybného řešení, dokončení započaté činnosti, uvědomění si, že nedokončit práci není řešením, umět vést diskusi k řešení, obhájit a nést odpovědnost za své rozhodnutí.

Komunikační kompetence – rozvíjet řeč, slovní zásobu, adekvátně formulovat své myšlenky, správně se vyjadřovat, mluvit spisovně, kultivovaně, umět se zapojit do diskuze, vyjádřit vlastní názor a obhájit jej.

Sociální a interpersonální kompetence – samostatně rozhodovat o svých činnostech, projevat ohleduplnost, citlivost, rozpoznat nevhodné chování, nespravedlnost, agresivitu, spolupracovat ve skupině, respektovat jiné, umět přijmout kompromis, umění sebereflexe.

Občanské kompetence – uvědomění si svých práv a práv druhých, vnímat nespravedlnost, agresivitu, šikanu a učit se obraně proti ní, dbát na své zdraví i zdraví druhých, brát ohled na tradice a zvyky, chránit kulturní dědictví, seznámit se s významnými svátky a výročími, chránit životní prostředí.

Kompetence pracovní - učit se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit svoje činnosti, dodržovat správné postupy, využívat při práci znalosti, vědomosti a zkušenosti.

Kompetence k trávení volného času – orientovat se ve smysluplném trávení volného času, předcházet sociálně patologickým jevům, rozvíjet své schopnosti a znalosti, odmítnout nevhodné činnosti.

Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami jsou individuálně integrováni do školní družiny s využitím speciálních pedagogických postupů. Vychovatelka školní družiny úzce spolupracuje s výchovnou poradkyní školy, s rodiči a třídním učitelem, případně s pedagogickým asistentem, dle charakteru a stupně podpůrných opatření začleňuje žáka do volnočasových aktivit a zajišťuje podmínky k rozvoji osobnosti žáka.

Nadaným žákům je umožněn další rozvoj v zájmových aktivitách v oblastech jejich zájmu.

Podmínky pro přijímání uchazečů a podmínky průběhu a ukončování vzdělávání

Školní družina je určena pro žáky I. stupně ZŠ. Žáci jsou přijímáni na základě řádně vyplněné a odevzdané přihlášky do školní družiny. Přijímání jsou přednostně žáci přihlášení k pravidelné docházce. Ze školní družiny odcházejí žáci na základě údajů uvedených v přihlášce zákonných zástupců. V případě změny doloží žák písemnou žádost od zákonného zástupce.

Odhlášení probíhá písemnou formou na konci měsíce.

Vyloučení ze školní družiny je upraveno ve vnitřním řádu školní družiny.

Časový plán

Školní družina je v provozu od pondělí do pátku od 6.25 hod. do 7.25 hod. a od 11.00 hod do 16.00 hod.

6.25 – 7.25 Spontánní činnost – individuální zájmové činnosti

11.00 – 11.30 Osobní hygiena, příprava na oběd, společné stravování a organizace oběda

11.30 – 12.00 Odpočinková činnost

12.00 – 12.40 Spontánní činnost – individuální zájmové činnosti

12.40 – 14.15 Pravidelné a průběžné činnosti, odpočinková činnost, mimoškolní zájmové útvary, činnosti rekreační a tělovýchovné

14.15 – 16.00 Pravidelné a průběžné činnosti, odpočinková činnost, činnosti rekreační a tělovýchovné, příprava na vyučování.

Režim dne se může měnit podle aktuálních podmínek ŠD.

Materiální podmínky

Prostředí školní družiny je bezpečné, ve třídě mají žáci vybavení pro rozmanité hry a činnosti odpovídající počtu a věku žáků. Zajištěné je i dostatečné množství pomůcek pro výtvarnou a rukodělnou zájmovou činnost. K procvičování učiva jsou k dispozici dva počítače s vhodnými dětskými programy. V rámci vzdělávacích aktivit či relaxace je využíván dataprojektor.

Personální podmínky

Vychovatelka školní družiny je plně kvalifikována, zúčastňuje se akreditovaných kurzů a programů dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Samostudiem přispívá k vlastnímu rozvoji pedagogických činností ve školní družině.

Vychovatelka vede potřebnou dokumentaci školní družiny, vytváří roční plán práce a tvoří skladbu zaměstnání v sounáležitosti s rozvrhy žáků jednotlivých tříd.

Ekonomické podmínky

Úplata za zájmové vzdělávání ve školní družině je stanovena směrnicí o úplatě ve školní družině. O snížení nebo prominutí úplaty rozhoduje ředitel školy podle vyhlášky č. 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání ve znění pozdějších předpisů, zejména v případě žáků se sociálním znevýhodněním.

Úplata je placena bezkontaktním převodem na účet školy ve dvou splátkách. První splátka do konce října za měsíce září – prosinec. Druhá splátka do konce února za měsíce leden – červen.

Hygienické podmínky, bezpečnost a ochrana zdraví

Podmínky bezpečnostní a hygienické:

Pro činnost školní družiny platí stejné zásady o BOZP jako ve školním řádu, případně řádů učeben, ve kterých probíhá daná aktivita. Žáci přihlášení do ŠD jsou na začátku školního roku poučeni o BOZP a následně před každou novou aktivitou, prázdninami a konanou akcí. Při

všech činnostech je vždy přítomna vychovatelka, případně je dohled zajištěn jiným zaměstnancem školy v pracovně-právním vztahu.

Využívané prostory odpovídají hygienickým normám.

Žáci jsou pravidelně poučováni o nebezpečí úrazu, zvláště při pobytu venku a při hře na hřišti a herních prvcích dětského hřiště.

Psychosociální podmínky:

Ve školní družině je vytvářeno pohodové a příznivé sociální klima, ve vzájemné komunikaci panuje otevřenost a partnerství. Žáci jsou vedeni ke vzájemné úctě a toleranci, k empatii, spolupráci a pomoci druhému.

Při všech činnostech jsou respektovány potřeby jedince. Činnost vychází ze zájmů účastníků a osvojování si toho, co má pro ně praktický smysl, co vede k praktické zkušenosti, vše je vedeno k všestrannému prospěchu dítěte.

Náplň činností je věkově přiměřená, hodnocení žáků je motivující a respektující individualitu účastníků, vždy zohledňuje individuální možnosti, individuální pokrok a je pro žáky dostatečnou zpětnou vazbou.

Činnosti ve školní družině obsahují činnosti zaměřené na problematiku ochrany před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy.

Evaluace ve školní družině

Cílem evaluace je hodnocení, ověřování a zlepšování kvality činností ve školní družině.

Metody a formy evaluace

- hodnocení žáků – pochvala, ocenění, vyhodnocení
- výstavky formou nástěnek na chodbě a ve školní družině
- rozhovory s rodiči
- konzultace s vyučujícími a třídním učitelem
- písemné hodnocení celoroční práce – průběh a výsledky aktivit, plnění ročního plánu ŠD
- analýza vlastní pedagogické aktivity
- pozorování

Přílohy:

1. Vnitřní řád školní družiny
2. Směrnice o úplatě ve školní družině
3. Tematický plán práce pro daný školní rok

Zpracovala: Ivana Červinková, DiS.